
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Second Semester Examination
Academic Session 2006/2007

April 2007

MAT 263 – Probability Theory
[Teori Kebarangkalian]

Duration : 3 hours
[Masa : 3 jam]

Please check that this examination paper consists of NINE pages of printed material before you begin the examination.

[Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi SEMBILAN muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.]

Instructions : Answer **all four** [4] questions.

Arahan : Jawab **semua empat** [4] soalan.]

...2/-

1. (a) Let $f(x) = e^{-x}$, $x > 0$, zero elsewhere be the probability distribution function (p.d.f.) of a random variable X .
- Find the distribution function, $F(x)$.
  - If m is a number such that $F(m) = \frac{1}{2}$, find the number m , which is the median of the distribution.
  - Find the p.d.f. of $Y = 1 - F(X)$.

[35 marks]

- (b) A box contains 4 balls numbered 1, 2, 3 and 4. Two balls are taken at random from the box, one at a time and without replacement. Let A denotes the event of getting balls numbered 1 and 2, B denotes the event of getting balls numbered 1 and 3 and C denotes the event of getting balls numbered 1 and 4.
- Show that $P(A) = P(B) = P(C)$.
  - Show that the events are pairwise independent but the three events are not mutually independent.

[30 marks]

- (c) Let X be distributed as the uniform distribution in the interval $(0, 10)$, with p.d.f.

$$f(x) = \frac{1}{10}, \quad 0 < x < 10$$

$$= 0, \quad \text{elsewhere}$$

- Find the mean and variance of X .
- Using Chebyshev's inequality, find the upper bound for $P(|X - 5| > 4)$.
- Compare the upper bound in part (ii) with the exact probability $P(|X - 5| > 4)$.

[35 marks]

...3/-

1. (a) Andaikan $f(x) = e^{-x}$, $x > 0$, sifar di tempat lain, sebagai fungsi ketumpatan kebarangkalian (f.k.k.) bagi pemboleh ubah rawak X .

(i) Dapatkan fungsi taburan, $F(x)$.

(ii) Jika m merupakan satu nombor supaya $F(m) = \frac{1}{2}$, dapatkan nombor m tersebut, iaitu median taburan ini.

(iii) Dapatkan f.k.k. bagi $Y = 1 - F(X)$.

[35 markah]

(b) Sebuah kotak mengandungi 4 biji bola yang bernombor 1, 2, 3 dan 4. Dua biji bola diambil secara rawak dari kotak ini, sebiji demi sebiji dan tanpa pengembalian. Andaikan A menandakan peristiwa mendapat bola bernombor 1 dan 2, B menandakan peristiwa mendapat bola bernombor 1 dan 3 dan C menandakan peristiwa mendapat bola bernombor 1 dan 4.

(i) Tunjukkan bahawa $P(A) = P(B) = P(C)$.

(ii) Tunjukkan bahawa peristiwa-peristiwa tersebut adalah tak bersandar secara berpasangan, tetapi ketiga-tiga peristiwa adalah bersandar.

[30 markah]

(c) Andaikan X tertabur secara taburan seragam dalam selang $(0, 10)$, dengan f.k.k.

$$f(x) = \frac{1}{10}, \quad 0 < x < 10$$

$$= 0, \quad \text{di tempat lain}$$

(i) Dapatkan min dan varians bagi X .

(ii) Dengan menggunakan ketaksamaan Chebyshev's, dapatkan batas atas bagi $P(|X - 5| > 4)$.

(iii) Bandingkan batas atas di bahagian (ii) dengan kebarangkalian tepat $P(|X - 5| > 4)$.

[35 markah]

...4/-

2. (a) Let X and Y be two discrete random variables with the joint p.d.f. described as follows:

	$x=1$	$x=2$
$y=1$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$
$y=2$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{2}$

- (i) Find the marginal p.d.f. of X given $Y = y$, $y = 1, 2$.
(ii) Are X and Y independent?
(iii) Compute $P(XY \leq 3)$ and $P(X + Y > 2)$

[40 marks]

- (b) The joint p.d.f. of X and Y is given by

$$f(x, y) = 2, \quad 0 < x < y, \quad 0 < y < 1$$

$$= 0, \quad \text{elsewhere}$$

- (i) Find the marginal p.d.f. of X and the marginal p.d.f. of Y .
(ii) Show that X and Y are dependent.
(iii) Find the conditional p.d.f. of X given $Y = y$. Hence, find the conditional mean of X given $Y = y$.

[40 marks]

- (c) Let A , B and C be three events with $P(A|C) \geq P(B|C)$ and $P(A|C') \geq P(B|C')$. Show that $P(A) \geq P(B)$.

[20 marks]

...5/-

2. (a) Andaikan X dan Y sebagai dua pemboleh ubah rawak dengan f.k.k. tercantum seperti berikut:

	$x=1$	$x=2$
$y=1$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$
$y=2$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{2}$

- (i) Dapatkan f.k.k. sut bagi X diberi $Y = y$, $y = 1, 2$.
(ii) Adakah X dan Y tak bersandar?
(iii) Hitung $P(XY \leq 3)$ dan $P(X + Y > 2)$

[40 markah]

- (b) F.k.k. tercantum bagi X dan Y diberikan oleh

$$f(x, y) = 2 \quad , \quad 0 < x < y \quad , \quad 0 < y < 1$$

$$= 0 \quad , \quad \text{di tempat lain}$$

- (i) Dapatkan f.k.k. sut bagi X dan f.k.k. bagi Y .
(ii) Tunjukkan bahawa X dan Y adalah bersandar.
(iii) Dapatkan f.k.k. bersyarat bagi X diberikan $Y = y$. Seterusnya, dapatkan min bersyarat bagi X diberi $Y = y$.

[40 markah]

- (c) Andaikan A , B dan C sebagai tiga peristiwa dengan $P(A|C) \geq P(B|C)$ dan $P(A|C') \geq P(B|C')$. Tunjukkan bahawa $P(A) \geq P(B)$.

[20 markah]

...6/-

3. (a) Let the random variable X be the proportion of correct answers obtained by a student in a test. The p.d.f. of X is defined by

$$f(x) = \begin{cases} 6x(1-x), & 0 < x < 1 \\ 0 & , \text{ elsewhere} \end{cases}$$

- (i) Find the distribution function of X .
 (ii) A student will pass the test if at least 60% of the answers are correct. Find the probability that a student who sits for the test will pass the test.
 (iii) If 10 students took the test, what is the probability that at least 8 of them will pass the test?
 (iv) Show that the mean, median and mode for this distribution is 0.5. Find its variance.
 (v) If $Y = 2X + 1$, find the p.d.f. of Y by using the distribution function technique.

[70 marks]

- (b) Let $m(t)$ be the moment generating function (m.g.f.) of a random variable X with p.d.f. $f(x)$. Show that $m(0) = 1$. If $\varphi(t) = \ln m(t)$, where $m(t)$ is the m.g.f. of X , show that $\varphi'(0) = \mu$ and $\varphi''(0) = \sigma^2$.

[30 marks]

...7/-

3. (a) Andaikan pemboleh ubah rawak X sebagai kadar jawapan betul yang diperoleh oleh seorang pelajar bagi suatu ujian. F.k.k. bagi X ditakrifkan oleh

$$f(x) = 6x(1-x), \quad 0 < x < 1 \\ = 0, \quad \text{di tempat lain}$$

- (i) Dapatkan fungsi taburan bagi X .
 (ii) Seorang pelajar akan lulus ujian ini jika dia mendapat sekurang-kurangnya 60% jawapan betul. Dapatkan kebarangkalian bahawa seorang pelajar yang mengambil ujian ini akan lulus.
 (iii) Jika 10 orang pelajar mengambil ujian ini, apakah kebarangkalian bahawa sekurang-kurangnya 8 orang akan lulus?
 (iv) Tunjukkan bahawa min, median dan mod bagi taburan ini adalah 0.5.
 Dapatkan juga variansnya.
 (v) Jika $Y = 2X + 1$, dapatkan f.k.k. bagi Y dengan menggunakan teknik fungsi taburan.

[70 markah]

- (b) Andaikan $m(t)$ sebagai suatu fungsi penjana momen (f.p.m.) bagi pemboleh ubah rawak X dengan f.k.k. $f(x)$. Tunjukkan bahawa $m(0) = 1$. Jika $\varphi(t) = \ln m(t)$, dengan $m(t)$ sebagai f.p.m. X , tunjukkan bahawa $\varphi'(0) = \mu$ dan $\varphi''(0) = \sigma^2$.

[30 markah]

...8/-

4. (a) Andaikan X_1 dan X_2 sebagai dua pemboleh ubah rawak masing-masing dengan min μ_1 dan μ_2 dan varians σ_1^2 dan σ_2^2 .

(i) Anggapkan X_1 dan X_2 sebagai pemboleh ubah tak bersandar.

a. Dapatkan min dan varians bagi $Y = X_1 X_2$.

b. Jika $Y = X_1 + X_2$, $\mu_1 = \mu_2 = \frac{7}{2}$ dan $\sigma_1^2 + \sigma_2^2 = \frac{35}{12}$,
dapatkan $E[Y]$ dan $\text{Var}(Y)$.

c. Jika X_1 dan X_2 mempunyai f.k.k. yang sama, iaitu

$$f(x, y) = \frac{1}{6}, \quad x = 1, 2, \dots, 6$$

$$= 0, \quad \text{di tempat lain}$$

Dapatkan f.p.m. bagi $Y = X_1 + X_2$

(ii) Jika X_1 dan X_2 merupakan pemboleh ubah bersandar dengan pekali korelasi ρ , tunjukkan bahawa varians bagi $Y = X_1 + X_2$ adalah

$$\text{Var}(Y) = \sigma_1^2 + \sigma_2^2 + 2\rho\sigma_1\sigma_2$$

[60 markah]

(b) Andaikan f.k.k. tercantum bagi X and Y diberikan oleh

$$f(x, y) = \frac{1}{\beta^2} e^{-(x+y)/\beta}, \quad x > 0, y > 0, \beta > 0$$

$$= 0, \quad \text{di tempat lain}$$

Dapatkan f.k.k. tercantum bagi $U = \frac{X - Y}{2}$ dan $V = Y$.

[40 markah]

-ooo000ooo-